

Participation of Parents for Enhancing Student Development with Special Needs in Samut Prakan Special Education

Anucha Khamjuang¹, Narest Satityapong² and Vassiga Rumakhom³

¹M.Ed., Innovative Educational Administration and Leadership, College of Innovation and Education, Saint John's University, Thailand

²⁻³College of Innovation and Education, Saint John's University, Thailand

¹E-mail: anucha_man2009@live.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-7695-8422>

²E-mail: pro.satityapong@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3252-619X>

³E-mail: vassigar@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6554-9132>

Received 23/02/2025

Revised 18/03/2025

Accepted 20/04/2025

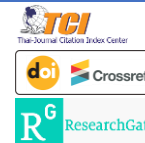
Abstract

Background and Aims: Parental participation plays an important role in enhancing the development of students with special needs by supporting learning, emotions, and society. In addition, the role of the family is instrumental in promoting children's potential and ensuring that children receive appropriate and continuous support both at school and at home. This research therefore aims to 1) Study parental participation in enhancing the development of students with special needs at the Special Education Center in Samut Prakan Province; 2) Compare opinions on parental participation in enhancing the development of students with special needs at the Special Education Center in Samut Prakan Province classified by gender, age, education level, occupation, household income, and marital status; 3) Study guidelines for parental participation in enhancing the development of students with special needs at the Special Education Center in Samut Prakan Province.

Methodology: This research is a survey research. The sample group used in the research is 180 parents of students with special needs at the Special Education Center in Samut Prakan Province. The sample group was determined by analyzing the percentage of the population divided by the type of disability of the students. Then, the percentage of the population was used to determine the number of parents in the sample group, and simple random sampling was used to select the sample. The statistics used to analyze the data include mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and essay analysis.

Results: It was found that 1) The participation of parents in enhancing the development of students with special needs at the Special Education Center in Samut Prakan Province was found to have a high average value ($\bar{X}$ =4.06). When considering each aspect, it was found that the aspect of training and raising had the highest average value ($\bar{X}$ =4.15) and the aspect with the lowest average value was decision-making ($\bar{X}$ =4.00). 2) Comparing opinions on the participation of parents in enhancing the development of students with special needs at the Samut Prakan Special Education Center classified by gender, there were no differences, except for the aspect of decision-making, where male parents were more involved than female parents. 3) Comparing

opinions on the participation of parents in enhancing the development of students with special needs at the Samut Prakan Special Education Center classified by age, occupation, and household income, there were differences, except for the classification by education level and marital status, where there were no differences.

Conclusion: Parents play an important role in organizing education to enhance the development of students with special needs at the Special Education Center in Samut Prakan Province. They can also use the results of comparing opinions on parental participation as a guideline for creating parental participation in other areas, so that children receive appropriate and continuous care, resulting in being able to develop to their full potential and have a better quality of life.

Keywords: Participation; Parents; Developmental Enhancement; Students with Special Needs; Special Education Center

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ

อนุชา คำจวง¹, นเรศ สถิตยพงษ์² และ วัสสิกา รุมาคม³

¹สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

²⁻³วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยช่วยสนับสนุนทั้งด้านการเรียนรู้ อารมณ์ และสังคม อีกทั้งบทบาทของครอบครัวเป็นสิ่งที่ช่วยในการส่งเสริมศักยภาพของเด็ก และช่วยให้เด็กได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อครัวเรือน และสถานภาพสมรส 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 180 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าร้อยละของประชากรแยกกลุ่มตามประเภทความพิการของนักเรียน จากนั้นจึงนำค่าร้อยละของประชากรมาคำนวณจำนวนของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และใช้การสุ่มอย่างง่ายในการเลือกตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์ความเรียง

ผลการวิจัย: พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.00$) 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยจำแนกตามเพศพบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจผู้ปกครองเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครองเพศหญิง 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยจำแนกตามอายุ อาชีพ และรายได้ต่อครัวเรือนพบว่าแตกต่างกัน ยกเว้นจำแนกตามระดับการศึกษาและสถานภาพสมรส พบว่าไม่แตกต่างกัน

สรุปผล: ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ และยังสามารถนำผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไปเป็นแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านอื่น เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ส่งผลให้สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; ผู้ปกครอง; การเสริมสร้างพัฒนาการ; นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ; ศูนย์การศึกษาพิเศษ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ระบุไว้ว่าจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจสติปัญญาอารมณ์สังคมการสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ รวมถึงความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550 ซึ่งบุคคลที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ นั้น ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 โดยคณะอนุกรรมการการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อรับการศึกษาได้กำหนดบุคคลที่มีความบกพร่องที่ต้องการการศึกษาพิเศษไว้ 9 ประเภท คือ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพหรือการเคลื่อนไหว 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนรวมทั้งคนพิการได้รับการศึกษา โดยพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 5 ได้กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลและได้รับการศึกษา ที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ณ วันที่ 1 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2565 รายงานว่า จังหวัดสมุทรปราการ มีผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำนวน 27,838 คน และข้อมูล ณ วันที่ 8 พฤษภาคม 2566 รายงานว่าจังหวัดสมุทรปราการ มีผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำนวน 29,417 คน (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2565) จากข้อมูลดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นได้ว่าจำนวนคนพิการในจังหวัดสมุทรปราการมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นและจะต้องมีสิทธิได้รับการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด และข้อมูลรายงานจำนวนนักเรียน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการวันที่ 31 กรกฎาคม ปี พ.ศ. 2561 ถึง ปี พ.ศ. 2566 (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2567) พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึง ปี พ.ศ. 2564 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการมีจำนวนนักเรียน โดยเฉลี่ย 209 คน แต่ในปี พ.ศ. 2565 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ มีนักเรียนจำนวน 281 คน และในปี พ.ศ. 2566 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการมีนักเรียนจำนวน 368 คน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่รายงานจำนวนคนพิการในจังหวัดสมุทรปราการมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่ม เตรียมความพร้อม สนับสนุนการเรียนรู้การสอน การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการและความ ช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องแก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด สมุทรปราการมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะ เริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของบุคคลเพื่อเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น 2) พัฒนา และฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กพิการบุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ 4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) 5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการศึกษา 6) เป็นศูนย์รวมข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการ จัดการเรียนร่วมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามกฎหมาย กำหนด (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ, 2566)

การจัดการศึกษาแก่เด็กพิการทางการศึกษาทุกประเภทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด สมุทรปราการนั้น เป็นการให้บริการ ด้านการศึกษา รวมทั้งการบำบัด ฟื้นฟู สมรรถภาพและพัฒนาการ 4 ด้าน ให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นและมีความพร้อมสำหรับการเข้าศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพราะผู้ปกครองมีความเข้าใจและยอมรับในข้อจำกัดในตัวเด็ก และ การพัฒนาเด็กพิการนั้นจะต้องทำอย่างต่อเนื่องและไปในทิศทางเดียวกัน เพราะฉะนั้นผู้ปกครองจึงต้องมีส่วน ร่วมกับครูในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไม่เพียงแต่ด้านความรู้ของ ผู้ปกครองเท่านั้น การเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต้องพัฒนาทักษะด้าน ร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา รวมถึงการลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและการปรับตัวเข้า กับสังคมสามารถอยู่ร่วมในสังคม ได้อย่างมีความสุข จึงจะส่งผลให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการ ฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเต็มศักยภาพและสามารถเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้นได้ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดสมุทรปราการ, 2567)

การบำบัด ฟื้นฟู สมรรถภาพพัฒนาการ 4 ด้าน ให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจนสามารถเข้า รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ จากข้อมูลรายงานการประเมิน ตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2565 พบว่าศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการมีนักเรียนจำนวน 314 คน แต่สามารถส่งต่อนักเรียนไปยังโรงเรียนเรียนร่วมและโรงเรียนเฉพาะความพิการได้เพียง 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 9.24 อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษากับผู้ปกครองขาดความร่วมมือและสัมพันธ์กันในการเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้ปกครองบางส่วนอาจยังไม่ได้ให้การร่วมมือกับครูในการ บำบัด ฟื้นฟู สมรรถภาพและพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่บุตรหลาน สาเหตุเหล่านี้อาจเกิดจากผู้ปกครองไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการ บำบัด ฟื้นฟู สมรรถภาพ และพัฒนาการด้านต่างๆ ให้แก่บุตรหลานเพียงพอ จึงส่งผลให้นักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีพัฒนาการที่ดีขึ้นค่อนข้างช้า (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ, 2566)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อนำผลการศึกษามาเสนอเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาร่วมกับผู้ปกครองนักเรียนในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างเต็มศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อครัวเรือน และสถานภาพสมรส
3. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ

การทบทวนวรรณกรรม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ Epstein (1995) และได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังนี้

Epstein (1995) ได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาแบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้เสนอโครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6 แบบ (Epstein's Framework of 6 Types of Parent Involvement) ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง การสื่อสาร การอาสาสมัคร การเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจ และการร่วมมือกับชุมชน ซึ่ง Epstein ได้ให้ความหมายของโครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6 แบบไว้ดังนี้ 1) การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง หมายถึง ความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัว (Basic Responsibilities of Families) ได้แก่ ที่อยู่อาศัย สุขภาพ โภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม ความปลอดภัย ทักษะของผู้ปกครองต่อเด็กทุกระดับอายุ สภาพบ้านที่สนับสนุนเด็กในฐานะนักเรียนทุกระดับชั้น ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมเพื่อช่วยโรงเรียนให้เข้าใจเด็กและครอบครัว 2) การสื่อสาร (Communicating) หมายถึง ความรับผิดชอบพื้นฐานของโรงเรียน (Basic responsibilities of schools) ได้แก่ การสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้าน และการสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียน 3) การอาสาสมัคร (Volunteering) หมายถึง การมีส่วนร่วมที่โรงเรียนและเพื่อโรงเรียน (Involvement at School and for The School) ได้แก่ การอาสาสมัครในโรงเรียนหรือชั้นเรียน เช่น ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนหรือผู้ปกครองในด้านต่างๆ การอาสาสมัครเพื่อโรงเรียนหรือชั้นเรียน เช่น ช่วยโครงการของโรงเรียน การเป็นผู้ร่วมในการแสดง กีฬา เหตุการณ์ การมอบรางวัล การเฉลิมฉลอง และอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น 4) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมหรือส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก 5) การตัดสินใจ (Decision

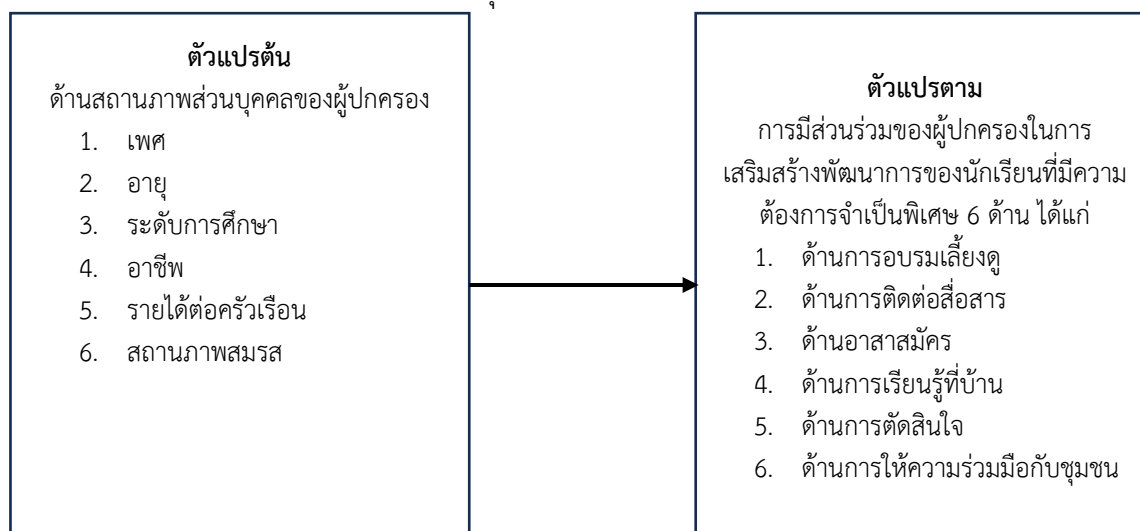
making) หมายถึง การมีส่วนร่วมหรือการเป็นผู้นำในองค์กรต่างๆ เช่น สมาคมผู้ปกครองหรือสภาที่ปรึกษา คณะกรรมการหรือกลุ่มที่ปรึกษาโรงเรียนอิสระต่างๆ โดยการเป็นสมาชิก ผู้มีส่วนร่วม ผู้นำหรือตัวแทน เป็นต้น และ 6) การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community) หมายถึง การเชื่อมโยงชุมชนให้มาช่วยเหลือ โรงเรียน นักเรียน และครอบครัว หรือการเชื่อมโยงโรงเรียนให้ไปช่วยชุมชน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง (2563) ได้มีแนวทางในการดำเนินการของผู้ปกครองซึ่งมีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเพื่อการเชื่อมต่อทางการศึกษาในระดับชั้นที่สูงขึ้นดังนี้ 1) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุตรหลาน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด 2) จัดเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน เช่น เล่น นิทาน อ่านหนังสือร่วมกัน สนทนาพูดคุย ซักถามปัญหาในการเรียน ให้การเสริมแรงและให้กำลังใจ 3) ร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้น

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ (2566) ได้กำหนดบทบาทผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไว้ดังนี้ 1) ให้การสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา 2) ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ 3) เสนอแนวคิดเพื่อการพัฒนาของสถานศึกษา 4) ดูแล เอาใจใส่นักเรียนในด้านการเรียน และความประพฤติ 5) เป็นกระบอกเสียงประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษา 6) ร่วมพัฒนาปรับปรุงเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษา 7) บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการสังเคราะห์แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ Epstein (1995) และได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 320 คน โดยอ้างอิงจากจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2566 ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2566 – 2570) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 175 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ผู้วิจัยปรับขนาด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เพิ่มขึ้นเป็น 180 คน เพื่อชดเชยกรณีได้รับแบบสอบถามกลับมาไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์ เนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการอาจมีลักษณะที่แตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความต้องการจำเป็นพิเศษที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าร้อยละของประชากรแยกกลุ่มตามประเภทความพิการของนักเรียน จากนั้นจึงนำค่าร้อยละของประชากรมากำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง และใช้การสุ่มอย่างง่ายในการเลือกตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ 5) รายได้ต่อครัวเรือน และ 6) สถานภาพสมรส

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการอบรมเลี้ยงดู 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร 3) ด้านอาสาสมัคร 4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5) ด้านการตัดสินใจ และ 6) ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการเป็นคำถามปลายเปิด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการโดย ศึกษาทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรปราการเพื่อนำมากำหนดโครงสร้างและคำนิยามของตัวแปร จากนั้นดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวัด (Item-Objective Congruence : IOC)

โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ .60 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของผู้ทรงคุณวุฒิในแบบสอบถามจำนวน 35 ข้อมีค่าดัชนี IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำข้อคำถามในแบบสอบถามมาใช้ได้โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงภาษาตามข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิจากนั้น นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองที่มีลักษณะเหมือนตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือด้วยวิธีประมาณ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Crombach' Alpha Coefficient) โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่คำนวณได้ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ .70 ผลการวิเคราะห์พบว่าความเที่ยง ของแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับอยู่ที่ 0.85

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการนัดหมายกับผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ณ อาคารโดมของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ โดยการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างบางคนไม่สามารถมาได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการชี้แจงแบบออนไลน์ผ่าน LINE Meeting เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้แจกแบบสอบถามแบบออนไลน์ (Google form) กับกลุ่มตัวอย่างโดยการส่งลิงค์แบบสอบถามในกลุ่มไลน์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างได้ตอบกลับว่าครบถ้วนหรือไม่ หากพบว่าไม่ครบ ผู้วิจัยจะส่งลิงค์แบบสอบถามให้อีกครั้งและติดตามการส่งคืนในกลุ่มไลน์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้ว จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างใน Google form ส่งออกข้อมูลในรูปแบบเอกสาร Excel และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมีรายละเอียดดังนี้ 1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติบรรยาย คือ ความถี่ และร้อยละ 2. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พิจารณาเป็นรายข้อ และภาพรวมของคะแนน ระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีการแปลผลของข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการจำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ การทดสอบค่าที (t-test) 4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ

จังหวัดสมุทรปราการจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อครัวเรือน และสถานภาพสมรส ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way ANOVA) หากมีความต่างกันจะทำการวิเคราะห์รายคู่ด้วยวิธี The Scheffe's post hoc comparison 5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ โดยการวิเคราะห์ความเรียงแล้วสรุปเป็นรายชื่อ

ผลการวิจัย

จากการวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	50	27.78
หญิง	130	72.22
20 – 30 ปี	82	45.56
31 – 40 ปี	50	27.78
41 – 50 ปี	42	23.33
สูงกว่า 50 ปี	6	3.33
รวม	180	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	122	67.78
ปริญญาตรี	53	29.44
ปริญญาโท	4	2.22
ปริญญาเอก	1	0.56
รวม	180	100
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	21	11.67
พนักงานมหาวิทยาลัย/พนักงานราชการ	2	1.11
ลูกจ้างประจำ	75	41.66
ลูกจ้างชั่วคราว	8	4.44

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	0	0.00
ค้าขาย/อาชีพอิสระ	27	15.00
รับจ้าง	14	7.78
เกษตรกร/ประมง	5	2.78
อื่นๆ	28	15.56
รวม	180	100
รายได้ต่อครัวเรือนต่อเดือน		
ไม่มีรายได้	6	3.33
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10	5.56
10,000 - 15,000 บาท	93	51.67
15,000 - 20,000 บาท	43	23.89
20,001 - 30,000 บาท	12	6.67
30,000 บาทขึ้นไป	16	8.89
รวม	180	100
สถานภาพสมรส		
โสด	41	22.78
สมรส	123	68.33
หม้าย	2	1.11
หย่าร้าง	14	7.78
รวม	180	100

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 180 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 มีอายุ 20 – 30 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 45.56 ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 67.78 มีอาชีพลูกจ้างประจำ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 41.66 มีรายได้ 10,000 - 15,000 บาท จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 51.67 และสถานภาพสมรส ผู้ปกครองมีสถานภาพ สมรส จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 68.33

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู	4.15	0.55	มาก
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.12	0.59	มาก
3. ด้านอาสาสมัคร	4.02	0.65	มาก
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	4.05	0.65	มาก
5. ด้านการตัดสินใจ	4.00	0.73	มาก
6. ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน	4.04	0.70	มาก
ภาพรวม	4.06	0.54	มาก

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการภาพรวมพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ และด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.59) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.65) ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.70) ด้านอาสาสมัคร ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.73)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อครัวเรือน และสถานภาพสมรส ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยภาพรวมไม่ต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจที่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่างกัน

จำแนกตามอายุ พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีอายุสูงกว่า 50 ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการน้อยกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20 - 30 ปี 31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปีตามลำดับ

จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมไม่ต่างกัน

จำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมต่างกันโดยผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง

พัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ

จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อครัวเรือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมต่างกันโดยผู้ปกครองที่มีรายได้ 15,000 - 20,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 30,000 บาทขึ้นไป

จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่าผู้ปกครองที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมไม่ต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ

ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ใช้คำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนวทางการมีส่วนร่วม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการจากข้อมูลดังนี้

1. สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมนักเรียนในด้านที่นักเรียนมีความถนัด
2. สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง เช่นการรายงานกิจวัตรประจำวันของนักเรียนในวันหยุด เพื่อปรับปรุง ส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนต่อไป
3. สถานศึกษาควรมีการประชุมผู้ปกครองบ่อยขึ้นเพื่อเป็นการสอบถามข้อมูล ความต้องการพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนจากผู้ปกครอง เพื่อนำไปสร้างแผนการเรียนเฉพาะสำหรับนักเรียน
4. สถานศึกษาควรให้มีการเรียนเสริม ในด้านเฉพาะทาง ต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น การช่วยเหลือตนเอง การฝึกพูด กระตุ้นพัฒนาการ เป็นต้น
5. ผู้ปกครองควรเสียสละเวลา เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม ที่ทางศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดขึ้นในทุกๆ ครั้ง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กๆให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน โดยรวมพบว่ามีความเฉลี่ย 4.06 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการพัฒนาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และถือได้ว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้อง

โดยตรงกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กจะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนโยบายของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ก็ให้ความสำคัญของผู้ปกครองในการพัฒนา นักเรียนและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน ดังปรากฏอยู่ในกลยุทธ์ ข้อที่ 3) พัฒนาการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการสำหรับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และข้อที่ 6) พัฒนา และฝึกอบรมผู้ปกครอง โดยการจัดกลุ่มผู้ปกครองเพื่อเข้าพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนา นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย ดีพิมาย และ ญฐาพัชร วรพงศ์พัชร (2566) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนพิการ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนพิการ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการ อบรมเลี้ยงดู ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเลี้ยงดูบุตรหลานให้มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ เพื่อลดการเกิดปัญหาด้านสุขภาพ เนื่องจากเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มักจะมีปัญหาด้านสุขภาพ ตามมาและการรักษาจะใช้เวลานานกว่าเด็กปกติทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา ชันตรีจิตรานนท์ (2561) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางสังคมสำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ โรงเรียนวัดลาดพร้าว พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กและด้านการ ช่วยเหลือเด็กที่บ้านอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการ ตัดสินใจ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองมีภาระอื่นๆ เช่น ประกอบอาชีพหารายได้ การเลี้ยงดูบุตรคนอื่นๆ หรือแม้กระทั่งการทำงานบ้าน ทำให้เมื่อมีการประชุมชี้แจงแนวทางการจัดการศึกษา หรือการกำหนดกิจกรรมใน การจัดการศึกษาผู้ปกครองจึงไม่มาเข้าร่วม แต่ผู้ปกครองให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการศึกษาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย ดีพิมาย และ ญฐาพัชร วรพงศ์พัชร (2566) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วม ของ ผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนพิการ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรี พบว่าการ มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนพิการ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด สระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านอาสาสมัคร ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือกับชุมชน ด้านการติดต่อสื่อสารและ ด้านการตัดสินใจ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อครัวเรือน และสถานภาพสมรส

2.1 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามเพศพบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการ ตัดสินใจผู้ปกครองเพศชายมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครองเพศหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่าเป็นบริบทของเพศชายจะมีภาวะผู้นำ เช่น เป็นผู้นำในครอบครัว ดังนั้นการตัดสินใจในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพศชายจึงมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุ๋นใจ

จาวโกนันท์ (2565) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่พบว่าผู้ปกครองเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครองเพศหญิง

2.2 ความคิดเห็นต่อการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามอายุ พบว่าแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าช่วงอายุของผู้ปกครองในแต่ละช่วงมีบทบาทที่ต่างกัน เช่น ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ 31 - 40 ปี เป็นช่วงวัยทำงานสร้างครอบครัว การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นให้ผู้ปกครองทำร่วมกับนักเรียนจะค่อนข้างน้อยเนื่องจากผู้ปกครองจะต้องทำงาน แต่การพัฒนานักเรียนในด้านการเรียนรู้ที่บ้านเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองในช่วงวัยนี้มีส่วนร่วมมากที่สุดเพราะผู้ปกครองจะมีเวลาในการทำกิจกรรมกับนักเรียนที่บ้านหลังจากเลิกงาน ซึ่งแตกต่างกับผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ 51- 60 ปี ที่จะมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนในด้านการเรียนรู้ที่บ้านค่อนข้างน้อยเนื่องจากผู้ปกครองในช่วงวัยนี้มีอายุค่อนข้างสูง และเริ่มมีปัญหาสุขภาพผู้ปกครองจะต้องมีเวลาในการดูแลสุขภาพตัวเองด้วย จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่บ้านจึงทำได้ไม่เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ สุลีลา สารพงษ์ และ นวรัตน์ ไวมัญญ (2566) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทลุง ซึ่งพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดพัทลุง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่างกัน

2.3 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทของผู้ปกครองถึงจะมีระดับการศึกษาที่ต่างกันแต่มีการตั้งเป้าหมายให้บุตรมีพัฒนาการที่ดีขึ้นเหมือนกัน การให้ความรัก ความรับผิดชอบหรือการดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไม่แตกต่างกันดังนั้นแนวทางในการพัฒนาและการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจึงเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Epstein (1993) ที่ได้ศึกษา การกำหนดความรับผิดชอบในการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สถานภาพคุณลักษณะของผู้ปกครองเช่น ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกของครอบครัว สถานภาพการสมรส ฐานะทางเศรษฐกิจและระดับการศึกษาของบุตรหลานไม่ได้มีผลเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

2.4 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ พบว่าแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะการทำงานในแต่ละอาชีพของผู้ปกครองมีความแตกต่างกันเช่น ผู้ปกครองที่ทำงานในช่วงกลางวันจะมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในห้องเรียนหรือกิจกรรมเสริมอื่นๆที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการได้จัดขึ้นค่อนข้างน้อยซึ่งต่างจากผู้ปกครองที่ว่างงานจะมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนมากกว่าเพราะผู้ปกครองสามารถพานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆได้ทุกกิจกรรมและสามารถอยู่ร่วมทำกิจกรรมกับนักเรียนได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุ่นใจ จาวโกนันท์ (2565) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกอาชีพมีความแตกต่างกันโดยผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมมากที่สุด

2.5 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการจำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือนพบว่าแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการนำบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาจะต้องมีค่าใช้จ่ายต่างๆเช่น ค่า

น้ำมันรถ ค่าโดยสาร ค่าอาหารหรืออื่นๆ ดังนั้น ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนสูงจะมีความถี่ในการพานักเรียนมาเรียน การศึกษาหรือมาร่วมกิจกรรมมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย และผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยอาจ ต้องมีภาระในการประกอบอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มอาจส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนน้อยตาม ไปด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุ่นใจ จาวโกนันท์ (2565) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ บริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อครัวเรือน 40,001 บาทขึ้นไปมีส่วนร่วมมากที่สุด ผู้ปกครองที่มีรายได้ครัวเรือนต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2.6 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามสถานภาพสมรสพบว่าไม่แตกต่างกัน ที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษกว่าเด็กปกติทั่วไป ผู้ปกครองเมื่อพบว่าบุตรหลานของตนเองมีความบกพร่องจะได้รับคำแนะนำจากแพทย์ในการดูแลเด็กเฉพาะทาง ตามลักษณะความบกพร่องของเด็ก ดังนั้นไม่ว่าผู้ปกครองจะมีสถานภาพการสมรสแบบใด จะต้องมีความเอาใจใส่ ดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเท่ากัน การมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กจึงไม่แตกต่างกันซึ่ง สอดคล้องกับ Epstein (1993) ที่ได้ศึกษา การกำหนดความรับผิดชอบในการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สถานภาพ คุณลักษณะของผู้ปกครองเช่น ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกของครอบครัว สถานภาพการสมรส ฐานะทางเศรษฐกิจและระดับการศึกษาของบุตรหลานไม่ได้มีผลเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และยัง สอดคล้องกับปองทิพย์ ใจเมา (2565) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัย อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าสถานภาพสมรสของผู้ปกครอง ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองใน การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การร่วมคิดและเสนอกิจกรรมการเรียน การสอนที่มีความเหมาะสมและไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพของนักเรียนกับครูผู้สอน ดังนั้นผู้ปกครองต้องรู้ถึงข้อจำกัด และปัญหาสุขภาพของนักเรียนอย่างละเอียดแล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ร่วมคิด ร่วมเสนอกิจกรรมที่พัฒนานักเรียน กับครูผู้สอนให้ไม่กระทบกับข้อจำกัดหรือสุขภาพของนักเรียนเพราะเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหากเกิดการ เจ็บป่วยแล้วการดูแลรักษาจะต้องดูแลเป็นพิเศษกว่าปกติซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองเอง และการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับข้อจำกัดของนักเรียนอาจไม่ส่งผลให้พัฒนาการของนักเรียนดีขึ้น ซึ่งในทางกลับกัน การจัดกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องอาจส่งผลให้พัฒนาการของนักเรียนลดลงด้วย

2. ด้านการติดต่อสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การให้ข้อมูลที่จำเป็นของนักเรียนกับ ครูผู้สอน เช่น พฤติกรรม นิสัย ปัญหาสุขภาพของนักเรียน สิ่งที่นักเรียนชอบ สิ่งที่นักเรียนไม่ชอบ ดังนั้นศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือ ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องพัฒนาการของนักเรียนเป็นประจำหรือให้ครูร่วมแลกเปลี่ยนพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละวัน กับผู้ปกครองหลังจากนักเรียนมาเรียนการศึกษาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ เช่น การประชุม

แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ปกครองกับครูในห้องเรียนในช่วงโม่งสุดท้ายของวัน การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดการเรียนรู้ประจำวันของนักเรียน

3. ด้านอาสาสมัคร ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ร่วมสมทบของขวัญในกิจกรรมวันเด็ก การบริจาคอุปกรณ์การเรียน ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการจัดหาทุน เพื่อการศึกษา พัฒนากิจกรรมต่างๆ ของทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ เช่น ให้ผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการในการวางแผนการระดมทุนของสถานศึกษา การให้ผู้ปกครองประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการระดมทุนของสถานศึกษา

4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การร่วมวางแผนและออกแบบกิจกรรมในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่บ้านให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ที่โรงเรียน ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งจัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็นในการจัดกิจกรรมและประเมินผลการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการจัดขึ้น เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ด้านการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้กับผู้ปกครอง มีการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองก่อนการจัดกิจกรรม และการประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

5. ด้านการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การตัดสินใจในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษาร่วมกับครูผู้สอน เช่น การประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองและครูได้กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมร่วมกัน

6. ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การเสนอความคิดเห็นร่วมวางแผนกิจกรรมที่สถานศึกษาได้จัดร่วมกับชุมชน เช่น การเสนอสถานที่ชุมชนตัวเองในการจัดกิจกรรม ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผน ออกแบบกิจกรรม ที่จะจัดร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมจิตอาสา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ควรให้ผู้ปกครองได้ร่วมเสนอ สถานที่สำหรับจัดกิจกรรม หรือให้ผู้ปกครองได้ร่วมเสนอรูปแบบหรือกำหนดการในการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ

4. ควรศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2565). รายงานข้อมูลสถิติคนพิการประจำเดือน. Retrieved from: https://ecard.dep.go.th/nep_all/stat.php
- กระทรวงศึกษาธิการ (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552. กรุงเทพมหานคร.
- ฉัตรชัย ดีพิมาย และ อนุพัทธ์ วรพงศ์พัชร. (2566). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนพิการ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรี. วารสารบริหารการศึกษาบวบัณฑิต, 23(2), 79-98.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วย SPSS. กรุงเทพมหานคร:วิอินเทอร์พรินท์ กรุงเทพมหานคร.
- ปองทิพย์ ใจเภา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย อำเภอสี จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ. (2566). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2566 - 2570. สมุทรปราการ.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ. (2566). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2565. สมุทรปราการ.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ. (2567). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด-6ปี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรปราการ. สมุทรปราการ.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง. (2563). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง พุทธศักราช 2562 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). รายงานข้อมูลนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ. Retrieved from: http://www.specialset.bopp.go.th/set_index/index.php/Student/center
- สุลีลา สารพวงค์ และ นวรัตน์ ไชยมภู. (2566). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทลุง. วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น, 5(8), 475-483.
- อังคณา ชันตรีจิตตานนท์ (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางสังคมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโรงเรียนวัดลาดพร้าว. *Journal of Industrial Education*, 17(3), 99-108.
- อุ๋นใจ จาวโกนันท (2565). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 9(2), 1-13.
- Epstein, D. (1993). Defining accountability in education. *British Educational Research Journal*, 19(3), 243-257.
- Epstein, J. L. (1995). School/Family/Community Partnerships: Caring for The Children We Share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701-702.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607 – 610.